

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Seyfer zikhroynes

Psantir, Iacob

בקעי, רתנספ

Buḡaresht, 650 = 1889

Unsicher

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12393)

שמשך כי אסף בצהרים
מוהר שמינו כסה ערפל!
על-אבליו חוס אל בשמים!
רחם נחם עמך משפל!

פה נח*

החכם הפילוסופיה דוקטור יהודה אריה ב"ר גדליהו שמערן מבוקא-
רעשט שנאסף אל עמו ביום ג' י"ט לחודש טבת תרמ"ב.

יהודה

יודוך אחיך המדכאים, לעזרתם עזו לפשת
קתיצבת באריה נגד פריצי רומניא
ובשבטך שבט סופר הכית מבקשי רעתם
דרשת טובתם לפני מלכים ישרם הגדת
הלא דבריך: כאש להלהיב לבכם על כן
יקוננו מספר מ"ר הוריד ואחיד
הדרם ופארם מעל ראשם חוסרו
וי! הוי! יזעקו בני ציון מרעיד
דלפה מתוגה נפשם עינם מדמעה
הילל בן שחר, אספת אורך
עדי עד מלבכם לא ימוש זכרוך
נצח במרומים תתלונן, תמצא שלוח במעוניך

שאלה 1. פאר וואס האט איהר פארווארפען דיא ערשטע
גרינדער דעם פעראיינס „בתי מחסה לזקנים“ אינ או איהר האט
ארויסגעגעבען דעם ערשטען ראפארט האט איהר נאר געשריבען
דיא געשיכטע פין ר' וואלף מיכאלאוויטש ווען ער האט איבער-
גינעמין דאס געלד פין אברהם גארפונקעל?

(*) דאקטאר לעאפאלד שמערן איז געשטארבען אין פראנצויא דארום האכען מיר זיין מצבה
דא געשמעללט צום עוויגען אנדענקען.

שאלה 2. פאר וואס זאגט איהר ניט וויא אזוי קימט דאס געלד צי ר' אברהם גארפונקעל?

שאלה 3. פאר וואס זענט איהר ברוגז אויף מיר? אפשר דער פאר ווייל איך האב ענטדעקט דיא גרינדונג דעם פעראיינס „בתי מחסה לזקנים“ איג האב דאס געלד געבראכט צי ר' אברהם גארפונקעל.

שאלה 4. אין דעם דאקומענט וואס איהר האט איינגעטויערט אין דער טיטעליע פאר וואס האט איהר ניט דערמאנט מיין נאָמען אויף? איך האב גיארבייט גלייך מיט אייך.

שאלה 5. פאר וואס האט איהר מיר אבגעזאגט פֿין דער זיהל אפשר דער פאר ווייל איך האב ניט געטראגען גלייך דעם אתרוג אדער ווייל דער נר תמיד איז בייא נאכט פערלאשען גיווארין.

שאלה 6. פאר וואס האט איהר מיין גרייצער גירויכט אינאוועק גינעבין אזעלכע מענשען וואס מען דארף זיין ניט געבען?

שאלה 7. פאר וואס האט איהר מיין פרנסה ציגינעמין אינגעד געבען איין אנדערן וואס ער האט נאר ניט גיהארוועט בייא דעם אויל?

שאלה 8. איענקיל פלאמער וואס ער איז א סוחר אים פאללען זינע דעם ווארטעס אינאז נאך בייא אללע קרעפטען איג האט געלד אויך אינ קהלט זיך אין דיא בתי מדרשים אינ קריעגט זיך אויס מיט אללע ארדענטליכע מענשען. דער הייסט איין זקן אינ אזיל, דער עסט דאס ארימע גיבעטעלטע ברויט אינ איז מקבל פֿין אללע צדקות וואס מענשען געבען פאר דיא אונפעהיגע אלטע לייט וואס זיין געפינען זיך דארט. הערר ברייטער האט תמיד געד זאגט אז פלאמער וועט ניט זיין פאלט אים דאס אויל, ער ווייסט ניט אז דער קאמאנדירענדער פאלט אראב פֿין דעם פערד אין דער שלאכט קימט איין אנדערער אינ קאמאנדירט אינ דיא מלחמה געהט פארווערטס. פאר וואס איז ער ניט געקיממען פרוהר מיט 10 יאהר ער זאל ארבייטען פיר דעם אויל אהנע געלד, אזוי וויא מיר האבען געבלוטעט דאריבער?

מיר בעפען דיא אללע מעמברע דע וועטש דיא עוויגע מיט
 גליעדער וואס זייערע נאמען וענין גראווירט אויף דיא שטיינער,
 זייא זאללען מאכען איין גענעראלפערוואמלונג אינ מען זאל פער-
 אייניגען דיא דריי אינסטיטוטען שוהלע שפיטאל אינ אויך אינעם
 זאלל גיוועהלט ווערין אנשי אמת שינאי בצע אינ עם זאלל גע-
 פיהרט ווערין אמתה רעגולירטע ביכער אינ דורך דיא אינסטיטור-
 טען זאלל דיא שטאט פער אייניגט ווערין אינ עם זאלל געפיהרט
 ווערין דיא נאנצע געמיינדע אזוי וויא פאר אלטע צייטען אינ מען
 זאלל זעהען אז קיין אלטע ארימע יודען זאללען זיך ניט וואלגען
 אין דיא גאסען, אזוי וויא מיר האבען גיועהן ערשט פאר עטליכע
 וואכען וויא איין אלטער יוד פין איבער דיא 80 יאהר האט זיך
 גיוואלגערט אויף דער גאס נעבען דער גרויסער שיהל אינ מען
 האט איהם ניט גיוואלט אריין נעהמען ניט אין שפיטאל אינ ניט
 אין בתי מחסה לזקנים, אינ ערשט פאר עטליכע טאג איז דארט
 אונטער דיא טרעפ פין דער וויבערישער שיהל איבערגעפרוירען
 גיווארען איין ארמער יוד.

מיר שליעסען אונזערע ביאגראפישע געשיכטע מיט דעם אפעלל
 אין איך בעט מיינע ברידער דא אין לאנד אינ דיא נוטהערציגע
 אין פרעמדע לענדער אז מען זאל מיך שטיצען אויף מיינ עלטער
 אין דעם 70סטען יאהר פין מיינ לעבען. אין דעם אויל האב איך
 פערלוירען מיינע אויגען. גאט זאל שיקען זיין השגחה אויף אונזערע
 ברידער אינ זאלל זייא בענשען מיט אהרות אינ מיינע שונאים
 זאלל גאט מוחל זיין.

רא יקרא שמי עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמי כי שריתי
 עם אנשים. אנשים כמו שפירש רש"י ז"ל עם עשו ועם לבן.

(*) אי"ה בחג השבועות תר"נ פויער איך טיין שכעיס-מאהל.